

Ustanavljanje Tehnice Železniki – ob 50-letnici

Uvod

Gospodarski položaj v Železnikih je bil leta 1959 zahteven. Obe veliki podjetji sta bili v težavah; MLIP Češnjica se je ukvarjal s finančnimi problemi, Niko Železniki se je po uspešnem in hitrem povojnem razvoju ter izgradnji novih proizvodnih in pisarniških prostorov znašel pred strateškimi odločitvami kako naprej.

Po preselitvi dela proizvodnje in vodstva podjetja, 1. maja 1959, na lokacijo v Otoke – Obrat I, so se problemi v podjetju Niko Železniki še zaostri. Širina proizvodnega in prodajnega programa je postajala neobvladljiva. Podjetje se je vse bolj usmerjalo v velikoserijsko proizvodnjo, za maloserijsko tako ni bilo ne sredstev za njeno proizvodnjo, kaj šele za prodajo in razvoj. Program preciznih in analitskih tehtnic je bil tako tržno kot razvojno v izredno slabem stanju. V tem obdobju je normalno deloval Obrat II na Racovniku, ki je proizvajal in prodajal pisarniški program.

Precizne tehtnice je podjetje Niko Železniki proizvajalo na pobudo Borisa Kidriča, ki je na prvi povojni obrtni razstavi, leta 1949, v Ljubljani, Železnikarjem predlagal, naj razširijo proizvodnjo precizne mehanike in poleg šestil izdelujejo še analitske tehtnice.¹

Precizna tehtnica. (iz zbornika: *Tehnica 1959–2009*)

1 Žumer, Polajnar, Nastanek in razvoj kovinske industrije, str. 249, Bradeško, Nastanek in razvoj Tehnice, str. 286.

Vodstvo podjetja Niko Železniki, v tem času je bil direktor Niko Žumer, pobudnik in ustanovitelj, se je tako v letu 1959 odločilo, da bo precizne in analitiške tehtnice, skupaj z utežmi zanje, izločilo iz programa in jih odprodalo podjetju Mehanika Trbovlje, ki je proizvajalo sorodne izdelke.

Proizvodnja tehtnic bo ostala v Železnikih!

Izkaznica okrajnega ljudskega odbornika Antona Pegama. (v zasebni lasti)

Anton Pegam je bil takrat vodja nabave v Niku Železniki in predsednik Upravnega odbora podjetja ter istočasno tudi predsednik občinskega zbora pri Občinskem ljudskem odboru Železniki (v nadaljevanju: ObLO Železniki). Leta 1957 je bil za štiri leta izvoljen za ljudskega odbornika v Okrajni ljudski odbor (v nadaljevanju: OLO) Kranj.² Takratni predsednik OLO Kranj je bil Železnikar Miran Košmelj.

O nameravani prodaji programa preciznih in analitskih tehtnic podjetju Mehanika Trbovlje, ki jo je želelo izvesti vodstvo podjetja Niko Železniki, je Anton Pegam neformalno izvedel julija 1959, na OLO v Kranju. Z novico je najprej seznanil Joža Mohoriča, pomembnega ustanovitelja zadruga Niko z.o.o. Železniki. Jože Mohorič je bil tudi sicer zelo odločen mož in v Niku Železniki velika avtoriteta. Tega leta je bil v podjetju zadolžen za prodajo, predvsem tehtnic in ostalega laboratorijskega programa. Bil je odločno proti, da se ta program odproda in odpelje iz Železnikov.

Druga oseba, ki ji je Pegam zaupal to informacijo, je bil Tone Golja, predsednik ObLO Železniki, ki se je prav tako strinjal, da program ostane v Železnikih. Veliko podporo projektu je pokazal tudi Janez Lotrič, ki je bil kasneje v Tehtnici avtor številnih tehničnih inovacij na vseh programih, tako da so ti postali dobičkonosni.

Tako je bila ustanovljena neformalna skupina, ki si je prizadevala, da program preciznih in analitskih tehtnic ostane v Železnikih. Dogovorili so se, da pričnejo z aktivnostmi za ustanovitev obrtnega podjetja. Z aktivnostjo neformalne skupine je bila seznanjena tudi uprava podjetja, ki pa nad predlogom ni bila navdušena.

² Arhiv Primoža Pegama, izkaznica ljudskega odbornika Antona Pegama.

Aktivnosti neformalne skupine za ustanovitev obrtnega podjetja

Veliko naklonjenost ideji, da program tehtnic ostane v Železnikih, sta pokazala Janez Prevc, takratni direktor Medzadružnega lesno industrijskega podjetja Češnjica (v nadaljevanju: MLIP Češnjica) – današnji Alples d.d., in Janko Kemperle, predsednik Sveta za gospodarstvo v ObLO Železniki ter direktor Kmetijske zadruge (v nadaljevanju: KZ) Češnjica.

Na sestanku zastopnikov MLIP Češnjica, ObLO Železniki, KZ Češnjica in KZ Selca,³ 28. avgusta 1959, sta se predsednik ObLO Železniki Tone Golja in Anton Pegam že pogovarjala o prostorih, kjer bi začelo delovati novonastalo obrtno podjetje. Na dnevnem redu sestanka zastopnikov so pod 2. točko obravnavali *Možnost ukinitve sodarske delavnice v Železnikih in preureditev v obrtno delavnico kovinske stroke.*

Kot je razvidno iz zapisnika tega sestanka, je »Tone Golja, predsednik ObLO Železniki, poročal o možnostih ustanovitve obrtne kovinske delavnice, ker kovinarsko podjetje Niko Železniki pri urejanju industrijske proizvodnje mora izločiti nekatere obrtne artikle iz svoje proizvodnje, da so ti artikli že dobro vpeljani in donosni ter bi jih bilo škoda prepustiti tujim podjetjem«. Anton Pegam je na tem sestanku prvič javno predlagal, da bi dobilo novo obrtno podjetje delovne prostore v sodarski delavnici v Železnikih – kamor se je podjetje Tehnica po ustanovitvi tudi vselilo –, sodarsko dejavnost pa bi preselili na Češnjico.

S podjetjem MLIP, KZ Češnjica in KZ Selca so se na tem sestanku dogovorili, da bo MLIP prodal prostore v Zgornjih Železnikih, in sicer po knjižni vrednosti na dan 31. december 1958, v višini 2.724.304 din, seveda pod pogojem, da ta sklep odobri delavski svet podjetja, v katerem se je izvajala sodarska dejavnost.

Do pobud neformalne skupine s sestanka 28. avgusta 1959 se je opredelil tudi delavski svet MLIP Češnjica, in sicer na svoji 18. seji, 3. septembra 1959,⁴ ter na podlagi poročila sprejel sklep »da se sodarska delavnica v Železnikih odstopi ObLO za KOVINSKO OBRTRNO PODJETJE. Novo ustanovljeno podjetje bi ne moglo takoj plačati stavbe, zaradi pomanjkanja denarnih sredstev pa mu tudi ObLO ne bi moglo kreditirati, zato apeltra predsednik ObLO na naše podjetje, da da stavbo začasno v najem«.

Tako so v začetku septembra 1959 že nastali pogoji za ustanovitev novega podjetja. Zagotovljena sta bila prostor in strokovna delovna sila, finančna sredstva za nakup nepremičnine in zagon proizvodnje pa sta ostajala velik, odprt problem. ObLO Železniki je bil brez sredstev, MLIP Češnjica je bil tudi v finančnih težavah, prav tako Niko Železniki.

3 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 53, spis 2150/59, zapisnik sestanka zastopnikov MLIP-a Češnjica, ObLO Železniki, KZ Češnjica in KZ Selca.

4 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 53, spis 2150/59, prepis zapisnika 18. redne seje DS MLIP Češnjica.

Poslovni prostori Tehtnice na začetku 60. let prejšnjega stoletja. (iz zbornika: *Tehtnica 1959–2009*)

Aktivnosti vodstva podjetja Niko Železniki za ustanovitev novega podjetja

V začetku septembra, potem ko je bil zagotovljen prostor za proizvodnjo od MLIP Češnjica, je bila odprodaja programa tehtnic in uteži Mehaniki Trbovlje onemogočena. V ustanavljanje obrtnega podjetja v Železnikih se je tako moralo vključiti tudi vodstvo podjetja Niko Železniki.

Tako je delavski svet Niko Železniki na izredni seji, 12. septembra 1959, razpravljaj o novoustanovljenem podjetju »Obrtno-mehanična delavnica« Železniki. Iz zapisnika⁵ te seje razberemo: *»Tov. predsednik je uvodoma pojasnil, da je predsednik ObLO tov. Golja sporočil, da se občina interesira za našo izločeno proizvodnjo tehtnic, ker se bo ustanovilo Obrtno mehanično podjetje, ter bi bila proizvodnja tehtnic sestavni del njihovega proizvodnega programa. Za ustanovitev in pripravo za začetek obratovanja je bil imenovan iniciativni odbor, kateri je izdelal za naš DS poročilo o prodaji izločenega programa proizvodnje tehtnic. (Priloga – arhiv v DS). Nato je poročilo prečital. To naj bi bila tudi točka današnjega izrednega zasedanja.«*

Delavski svet (DS) je najprej sklenil: *»Novoustanovljenemu Obrtno mehničnemu podjetju Železniki se odstopijo osnovna sredstva, navedena v poročilu na strani 2, razen rezkalnega stroja.*

Tov. direktor je opozoril DS na tehnično dokumentacijo, to je: načrti in licence, kar tudi spada med osnovna sredstva ter poročilo iniciativnega odbora ne vsebuje«.

DS je sklenil: *»Novoustanovljenemu podjetju Obrtno mehanična delavnica Železniki se odstopijo potrebna osnovna sredstva za dobo 2 let, pod pogojem, da*

5 Arhiv Primoža Pegama, zapisnik izrednega zasedanja DS tovarne Niko Železniki.

to podjetje plačuje amortizacijo in davek na osnovna sredstva. Po preteku te dobe bo DS ponovno razpravljal ali se osnovna sredstva odprodajo ali ne, oziroma ali se vrnejo.»

Glede odprodaje tehnične dokumentacije – licence in načrti, se sklene: *»Pooblasti se komisijo za osnovna sredstva pri DS, da pregleda načrte, ugotovi dejansko stanje in vrednost istih. 50 % od ugotovljene vrednosti naj novoustanovljeno podjetje odplačuje tovarni v obliki amortizacije. Ostalo polovico vrednosti pa je odpisati.*

Glede orodja, zalog in polizdelkov je po razpravi tov. Štefka Primožiča, tov. direktorja in tov. Antona Pegama DS sklenil:

- *Material za tehtnico naj se odproda po obstoječi nabavni ceni in z nabavnimi stroški.*
- *Surovine je odprodati po lastni ceni.*
- *Mikro skale se odprodajo. Rok plačila je 1 leto.*
- *Orodje je odprodati s 60 % popustom.*
- *Polizdelki za tehtnice naj se odprodajo po vrednosti izdelavnih stroškov (brez režijskih pribitkov).«*

Direktor je nato načel vprašanje delovne sile. Pojasnil je, *»da je vsekakor naša dolžnost, da tudi v tem pogledu podpremo to podjetje, vendar nekih odločitev ni še možno dati, vsekakor pa bodo morali ti ljudje biti sposobni, da bodo mogli voditi to podjetje.«*

Glede iniciativnega odbora, ki je bil prvič omenjen na tej seji DS, Peter Polajnar v pisnem gradivu iz avgusta 2009⁶ napiše: *»Dogovorili smo se, naj bo to telo sestavljeno iz predstavnikov: Žumer Niko, Primožič Štefko, Peter Polajnar za Niko, Prevc Janez in Blaznik Jože za MLIP in Anton Golja za ObLO Železniki.«*

Peter Polajnar tudi navaja temo prvega sestanka iniciativnega odbora, ne pojasni pa, zakaj je bil za predsednika iniciativnega odbora imenovan ravno Štefko Primožič. V dokumentu Petra Polajnarja je navedeno, da je imel iniciativni odbor tri srečanja in na koncu, da vsega žal ne more podkrepiti z dokumenti.

Dejstvo je, da o imenovanju tega iniciativnega odbora ni nobenega dokumenta, ki bi govoril o tem, kdo ga je imenoval. Organi ObLO Železniki v tem obdobju niso imenovali takšnega odbora. Tudi v Niku Železniki takšen odbor ni bil imenovan, ne s strani DS in ne Upravnega odbora. Zanimivo je, da o sestankih tega iniciativnega odbora ni zapisnikov.

V zapisniku⁷ 10. skupne seje sveta za gospodarstvo, plan in finance ObLO Železniki z dne 14. septembra 1959 je pod točko 3. – Razprava o ustanovitvi obrtnega podjetja kovinske stroke zapisano: *»Iz spisa 2150/59 je razvidno, da name-*

6 Arhiv Primoža Pegama, *Nekaj spominov na ustanovitev Tehtnice v Železnikih*, avtor Peter Polajnar.

7 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 103, zapisnik 10. seje sveta za gospodarstvo, plan in finance ObLO Železniki.

rava tovarna Niko iz svoje proizvodnje izločiti vrsto izdelkov in naj bi ObLO ustanovil novo kovinsko obrtno podjetje. Glasom cit. spisu priložene dokumentacije in dopolnilnih pojasnil, ki jih podasta ObLO tov. Golja in predsednik DS tovarne Niko tov. Polajnar Peter, se soglasno sklene, naj ObLO na prihodnji seji obeh zborov potrdi ustanovitev novega podjetja, kakor zgoraj rečeno. Pogoji za ustanovitev tega podjetja so v smislu dosedanjih predpriprav vsekakor podani.«

Naslednji poskus uprave podjetja Niko Železniki, da prevzame iniciativo nad ustanavljanjem obrtnega podjetja v Železnikih, zasledimo iz zapisnika⁸ 19. seje občinskega zbora in zbora proizvajalcev, ki je potekala 18. septembra 1959. Pod 2. točko je poročal Štefko Primožič, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev obrtnega kovinskega podjetja v Železnikih. Na osnovi pisnega gradiva je poročal o dotedanjih pripravah za ustanovitev novega podjetja, nujnosti proizvodnje in o perspektivi podjetja. Predsednik ObLO Železniki Anton Golja je odprl razpravo in v zvezi s to točko poudaril, da bo ustanovitev novega podjetja v Železnikih korak naprej v gospodarskem razvoju doline.

Predlog za ustanovitev novega podjetja sta oba zbora soglasno potrdila.

Ustanovitev novega obrtnega podjetja

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pa podjetja ni bilo mogoče ustanoviti, zato so začeli iskati nove možnosti, kako ustanoviti podjetja, ki bi proizvajala tehtnice.

Tako je skupina delavcev, ki so delali na oddelku tehtnic, 15. oktobra 1959 poslala DS tovarne Niko pisno zaprosilo⁹ za izločitev obrata tehtnic. Prvopodpisani na zaprosilu je bil Janez Lotrič, član neformalne skupine za ustanovitev podjetja, ki je bil v času te odločitve sicer mojster v proizvodnji.

Iz zapisnika¹⁰ 20. seje občinskega zbora ObLO Železniki, ki je potekala 16. oktobra 1959, je razvidno, da je predsednik ObLO Železniki Anton Golja predlagal spremembo sklepa zadnje seje ObLO Železniki glede ustanovitve podjetja. Popravljeni sklep naj bi se glasil: *»Od tovarne Niko Železniki se odcepi proizvodnja analitskih tehtnic. Ta del kolektiva z osnovnimi sredstvi se osamosvoji kot samostojno podjetje.«* Predlog je bil soglasno sprejet.

Istega dne je potekala tudi skupna 20. seja obeh zborov ljudskega odbora Železniki. Anton Pegam je podal poročilo o aktivnostih za ustanovitev in delovanje novega podjetja, ta pa ga je imenoval za upravnika obrtnega kovinskega podjetja.¹¹

8 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 102, spis 2175/59, zapisnik 19. seje obeh zborov ObLO Železniki.

9 Arhiv Tehtnice d. o. o., izločitev obrata tehtnic.

10 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 102, spis 2175/59, zapisnik 20. seje občinskega zbora ObLO Železniki.

11 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 102, spis 2175/59, zapisnik 20. seje obeh zborov ObLO Železniki.

21. oktobra 1959 je potekala 5. redna seja¹² pripravljalnega odbora za ustanovitev kovinskega podjetja v Železnikih. Na seji so bili navzoči predsednik ObLO Železniki Anton Golja, Štefan Primožič, Peter Polajnar in Anton Pegam, upravičeno odsotna sta bila Janez Prevc, direktor MLIP Češnjica, in Niko Žumer, direktor Niko Železniki.

Pod 1. točko dnevnega reda so obravnavali poročilo¹³ Antona Pegama in Štefana Primožiča, o razgovorih s predstavniki OLO Kranj ter Narodne in Komunalne banke Kranj zaradi finančnih sredstev. Svetko Kobal je predlagal, da naj se oddelek tehtnic izloči iz tovarne Niko in nato osamosvoji, ker je to edina možna formulacija, da podjetje pride do minimalnih osnovnih in obratnih sredstev. Dogovorjeno je bilo, da Niko dodeli že predvidena osnovna sredstva, v višini 3.402.000 din, in 3.000.000 din obratnih sredstev. Takšen predlog je na tej seji sprejel tudi pripravljalni odbor in ga predlagal DS tovarne Niko.

Zanimivo je, da se pripravljalni odbor v dokumentih prvič omenja šele v Odločbi o ustanovitvi in dovoljenju za konstituiranje podjetja z dne 26. oktobra 1959. Mogoče pa je to nadaljevanje iniciativnega odbora?

Iz zapisnika¹⁴ 24. zasedanja DS tovarne Niko lahko ugotovimo, da je DS potrdil predlog pripravljalnega odbora. Ker nekaterim članom stvar ni bila zadosti jasna, sta Matevž Šmid in Lovro Gajgar, sicer člana Zbora proizvajalcev ObLO Železniki, podala poročilo te seje.

26. oktobra 1959 je ObLO Železniki izdal Odločbo o ustanovitvi in dovoljenju za konstituiranje podjetja.¹⁵ V njej je zapisano:

1. člen

Ustanovi se samostojno podjetje, katerega firma se glasi: »TEHTNICA« obrtno kovinsko in mehanično podjetje Železniki.

2. člen

Ustanovitelj podjetja je ObLO Železniki.

3. člen

Sedež podjetja je v Železnikih.

(...)

5. člen

Podjetju Tehnica so v smislu zapisnika 24. zasedanja DS tovarne Niko Železniki z dne 22. oktobra 1959 brezplačno dodeljena:

- osnovna sredstva v vrednosti 2.216.296,-,*
- obratna sredstva v znesku 3.000.000,-,*

12 Arhiv Primoža Pegama, zapisnik 5. redne seje pripravljalnega odbora.

13 Arhiv Tehnice d.o.o., poročilo za pripravljalni odbor.

14 Arhiv Tehnice d.o.o., izvleček zapisnika 24. seje DS Niko.

15 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 53, spis 2150/59, odločba o ustanovitvi in dovoljenju za konstituiranje podjetja.

- kar je v nadaljnjem razvidno iz izvlečka že navedenega zapisnika DS tovarne Niko z dne 22. oktobra 1959, ki je kot sestavni del tej odločbi priložen.

6. člen

Temu podjetju se sočasno dovoli konstituiranje, katerega delavski svet bo predstavljal celotni delovni kolektiv podjetja, upravni odbor pa bo štel 5 članov, ki jih je izvoliti iz vrst članov delovnega kolektiva oziroma delavskega sveta. Volitve upravnega odbora je opraviti do 5. novembra 1959.

(...)

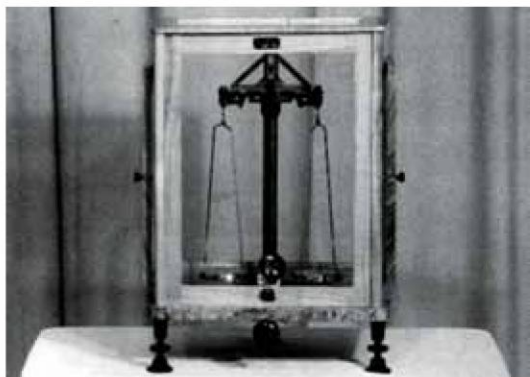
9. člen

- Za upravnika podjetja Tehnica Železniki je v smislu odločbe ObLO Železniki, št. 01-2303/1-59, z dne 22. oktobra 1959, imenovan tov. Pegam Anton, roj. 10. januarja 1926, stanujoč v Železnikih 92.
- Delo upravnika glede priprav za začetek dela podjetja bo nadzoroval pripravljalni odbor, postavljen od ObLO Železniki za ustanovitev tega podjetja.

Težaven začetek poslovanja Tehnice

Tehnica Železniki je bila tako formalno ustanovljena, vendar samo z brezplačno dodeljenimi sredstvi podjetja Niko Železniki in upravnikom podjetja. S 1. novembrom 1959 so se zaposlili še Jože Mohorič in Janez Lotrič, člana neformalne skupine, ter Jože Lotrič, ki je bil do takrat zaposlen v MLIP Češnjica. Najprej so urejali proizvodne prostore, pri njihovi izgradnji je sodelovalo veliko ljudi (teh aktivnosti se še posebej spominja sin Joža Mohoriča).

V tem obdobju, točneje 19. novembra 1959, je imel pripravljalni odbor 6.

Izpopolnjena precizna tehtnica.

(iz zbornika: *Tehnica 1959–2009*)

sejo.¹⁶ Med drugim je bil predlagan in sprejet sklep, da se pripravljalni odbor ukine. Anton Golja se je članom zahvalil za sodelovanje in vloženo delo.

Podjetje Niko Železniki ni v celoti realiziralo dogovorjenih obratnih sredstev za zagon proizvodnje novoustanovljenemu podjetju.¹⁷ Spor glede dodelitve obratnih sredstev¹⁸ se je nadaljeval vse do maja 1961, ko je Tehnica dobila pravno mnenje, da je bila dodelitev obratnih sredstev v skladu s predpisi in zakoni.

16 Arhiv Tehnice d.o.o., zapisnik 6. redne seje pripravljalnega odbora.

17 Demšar, *Tehnica 50 let*, str. 7, Arhiv Tehnice d.o.o., zapisnik z dne 10. decembra 1959.

18 Arhiv Tehnice d.o.o., pravno pojasnilo.

V tem času je imel tudi ObLO Železniki problem pri zagotovitvi sredstev za zagon proizvodnje iz občinskega investicijskega sklada. Nastala je velika finančna vrzel, ki se je rešila z najetjem 6 milijonov dinarjev vrednega posojila pri KZ Dražgoše, seveda s pomočjo ObLO Železniki.¹⁹

Tudi na 21. in 22. seji občinskega zbora ObLO Železniki,²⁰ 16. novembra 1959 in 14. decembra 1959, je bilo pod 5. točko izglasovano, da se podjetju Tehtnica odobri garancijska izjava ObLO Železniki za najetje 7 milijonov dinarjev vrednega bančnega posojila za obratna sredstva.

Da je bilo pomanjkanje finančnih sredstev veliko, je razvidno iz zapisnika seje Telovadnega društva (TVD) Železniki (10. novembra 1960), iz katerega je razvidno, da je dalo TVD Železniki, njegov predsednik je bil takrat Anton Pegam,²¹ iz izkupička silvestrske veselice leta 1959 Tehtnici 109.960 dinarjev posojila.

Vsi krediti so bili v naslednjih letih uspešnega poslovanja Tehtnice poplačani v skladu s pogodbmami.

1. januarja 1960 je bilo v Tehtnici 14 zaposlenih, t. i. ustanovnih članov,²² in sicer:

Zap. št.	Priimek in ime	Stanujoč	Datum zaposlitve
1.	Pegam Anton	Železniki	16. 10. 1959
2.	Mohorič Jože	Železniki	1. 11. 1959
3.	Lotrič Janez	Železniki	1. 11. 1959
4.	Lotrič Jože	Železniki	1. 11. 1959
5.	Benedičič Mica	Železniki	1. 12. 1959
6.	Benedičič Štefan	Martinj Vrh	6. 12. 1959
7.	Benedičič Janez	Martinj Vrh	19. 12. 1959
8.	Šmid Valentin	Podlonk	22. 12. 1959
9.	Vrhunc Franc	Železniki	22. 12. 1959
10.	Sedej Milica	Železniki	22. 12. 1959
11.	Gartner Stane	Železniki	22. 12. 1959
12.	Žbontar Jernej	Zali Log	26. 12. 1959
13.	Rejc Franc	Železniki	26. 12. 1959
14.	Benedik Rezka	Železniki	1. 1. 1960

19 Jelenc, Pintar, Pokopališče, str. 201.

20 ZAL-ŠKL, ŠKL 137, t. e. 102, spis 2175/59, zapisnik 21. seje občinskega odbora ObLO Železniki in zapisnik 22. seje občinskega odbora ObLO Železniki.

21 Arhiv Primoža Pegama, zapisnik TVD Partizan Železniki.

22 Arhiv Tehtnice d.o.o., seznam zaposlenih.

Zaslужni za ustanovitev Tehnice

Za ustanovitev podjetja Tehnica in uspešen zagon so tako najzaslužnejši »ustanovni člani«: Anton Pegam, pobudnik ustanovitve podjetja, Jože Mohorič, Janez Lotrič in vseh ostalih 11 »ustanovnih članov«, ki so se zaposlili v novem podjetju, kljub veliki propagandi uprave Niko Železniki, da podjetje ne bo uspelo in bo zelo hitro propadlo.

Od zunanjih velja omeniti predvsem Antona Goljo, predsednika Občinskega ljudskega odbora Železniki, ki je od začetka podpiral ustanovitev podjetja, pomagal pridobiti prostore od MLIP Češnjica, od KZ Dražgoše izposloval kredit v višini 6 milijonov dinarjev in zagotovil garancijsko izjavo ObLO Železniki za 7 milijonov dinarjev bančnega posojila.

Velika zahvala za pomoč pri realizaciji ustanovitve Tehnice gre tudi Janezu Prevcu, direktorju MLIP Češnjica, ki je za proizvodnjo preciznih in analitskih tehtnic prodal proizvodne prostore v Zgornjih Železnikih, Janku Kemperlu, upravniku KZ Češnjica in predsedniku Sveta za gospodarstvo pri ObLO Železniki, ter seveda podjetju Niko Železniki za brezplačno dodeljena sredstva.

VIRI:

Osebni arhiv Primoža Pegama.

Tehnica Železniki, tovarniški arhiv.

ZAL-ŠKL, ŠKL 137, ObLO Železniki, t. e. 53, spis 2150/59, Obrtno podjetje – ustanovitev.

ZAL-ŠKL, ŠKL 137, ObLO Železniki, t. e. 102, spis 2175/59, zapisniki sej obeh zborov ObLO Železniki, 1959.

ZAL-ŠKL, ŠKL 137, ObLO Železniki, t. e. 103, zapisniki skupnih sej sveta za gospodarstvo, plan in finance, 1959.

LITERATURA:

Bradeško, Ljubo: Nastanek in razvoj Tehnice. V: *Selška dolina v preteklosti in sedanjosti*.

Železniki : Muzejsko društvo, 1973, str. 286–291.

Demšar, Lojze: *Tehnica 50 let (1959–2009)*. Železniki : Tehnica, 2009.

Jelenc, Janko in Pintar, Janko: Pokopališče v Dražgošah. *Železne niti. Zbornik Selške doline*, št. 5. Železniki : Muzejsko društvo, 2008.

Žumer, Niko in Polajnar Peter: Nastanek in razvoj kovinske industrije. V: *Selška dolina v preteklosti in sedanjosti*. Železniki : Muzejsko društvo, 1973, str. 243–271.